Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002681

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-07-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачук Роман Васильович
2. Roman V. Tkachuk

Кваліфікація: 228

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-6753-2365

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 228 Педіатрія

Дата захисту: 04-07-2025

Спеціальність за освітою: 228 Педіатрія

Місце роботи здобувача: ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДИТЯЧА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ

Код за ЄДРПОУ: 43291042

Місцезнаходження: Руська, 207А, Чернівці, 58023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9512

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Оптимізація прогнозування перебігу пневмонії у дітей різного віку
2. Optimization of the prediction of the pneumonia course in children of different age

Реферат:

1. Інфекційно-запальне ураження респіраторної системи посідає провідне місце з-поміж структури дитячої захворюваності не тільки в Україні, але й в усьому світі. Вагомими особливостями перебігу респіраторної патології у дітей є етіологічна структура інфекційного патогену та ступінь тяжкості перебігу інфекційно-запального процесу, що зумовлює різноманітну лікувальну тактику і місце проведення лікувальних заходів. Існуючі на сьогоднішній день стандартні діагностичні процедури супроводжуються отриманням у ряді випадків недостатньо об'єктивних результатів, що унеможливлює своєчасний вибір оптимальної лікувальної тактики. Це спонукає до пошуку нових неінвазивних біологічних маркерів, які б дали можливість діагностувати етіологію пневмонії у дітей та прогнозувати тяжкий перебіг пульмональної патології, а відповідно дасть змогу індивідуалізувати необхідну терапію, що знизить ризик можливих ускладнень,

пришвидшить етап одужання та супроводжуватиметься медико-соціальною та економічною ефективністю. Виходячи з цього, дисертаційна робота присвячена можливості етіологічної діагностики пневмонії у дітей шляхом застосування комплексу неінвазивних діагностичних процедур, а також покращенню ефективності лікування хворих на інфекційно-запальне ураження легеневої тканини, шляхом вивчення прогностичної цінності комплексу отриманих результатів дослідження. Для вирішення поставленої мети і завдань дисертаційної роботи проведено одноцентрове перспективне відкрите когортне обстеження 232 дітей: 65 дітей із позагоспітальною пневмонією спричиненою вірусом SARS-CoV-2, 57 дітей, хворих на позагоспітальну пневмонію бактеріальної етіології, 100 дітей із гострим інфекційним запаленням респіраторної системи без ураження легеневої паренхіми та 10 соматично-здорових дітей в якості контрольної групи порівняння. Окрім стандартних загально-клінічних та інструментальних досліджень, усім дітям проведено комплексне обстеження із застосуванням неінвазивних діагностичних процедур для визначення активності інфекційно-запального процесу в дихальних шляхах. Дизайн наукової роботи передбачав комплексне клініко-параклінічне обстеження і спостереження за дітьми з гострими респіраторними запальними захворювання респіраторної системи впродовж усього періоду стаціонарного лікування. Доведено, що відносно легший перебіг захворювання відмічався для хворих із бактеріальною пневмонією, так як 50,7% випадків хворих на позагоспітальну пневмонію, викликаною вірусом SARS-CoV-2, і лише 29,9% дітей групи порівняння при поступленні до стаціонару первинно госпіталізувалися до відділення анестезіології та інтенсивної терапії, оскільки потребували протезування респіраторної функції, корекції водно-електролітного балансу та/або підтримки гемодинаміки із клініко-епідеміологічним ризиком: OR – 2,4, RR – 1,5, AR – 0,2. Вірогідною виявилася й різниця в активності інфекційно-запального процесу легеневої паренхіми за даними інфламатометричного патерну крові. Так, показано, що у дітей із позагоспітальною пневмонією вірусної та бактеріальної етіології відносно групи порівняння вірогідно зростали шанси наявності інтенсивнішого запального процесу в легеневій тканині при зростанні рівня □-дефензину 1-3 у сироватці крові □5,1 нг/мл у 2,6 разу (AR – 0,2, RR – 1,6) та у 1,6 разу (AR – 0,1, RR – 1,2) відповідно. Отримані результати дають підстави вважати, що у дітей I клінічної групи з тяжким перебігом вірусної позагоспітальної пневмонії, які не отримували системні глюкокортикостероїди, відмічалося відносне зростання в необхідності протекції дихальної функції на 90,0% (RRI = 0,9). Натомість, у дітей II клінічної групи, що мали тяжкий перебіг бактеріальної пневмонії та довенно отримували глюкокортикостероїдну терапію, ризик у необхідності інвазивної штучної вентиляції легень зменшився на 60,0% (RRR = 0,6). Таким чином, проведене дисертаційне дослідження розширює знання щодо клініко-лабораторної діагностики етіології пневмонії у дітей, визначення активності інфекційно-запального процесу легеневої паренхіми, а також поглиблює прогнозування тяжкого перебігу інфекційної респіраторної патології та дає можливість оптимізувати індивідуалізовану лікувальну тактику з застосуванням комплексу неінвазивних діагностичних процедур.

2. Infectious-inflammatory lesions of the respiratory system occupy a leading place among the structure of childhood morbidity not only in Ukraine, but also all over the world. Significant features of the respiratory pathology course in children are the etiological structure of the infectious pathogen and the severity of the course of the infectious-inflammatory process, that determine a multiform therapeutic approach and the place of conducting medical measures. The standard diagnostic procedures existing today are accompanied by obtaining in a number of cases insufficiently objective results, that makes impossible to choose the timely optimal therapeutic approach. This induces to the search for the new non-invasive biological markers which would make it possible to diagnose the etiology of pneumonia in children and predict the severe course of pulmonary pathology, and accordingly will allow to individualize the necessary therapy, that will reduce the risk of possible complications, accelerate the recovery stage and will be accompanied by medical, social and economic efficiency. Proceeding from this, thesis is devoted to the possibility of etiological diagnosis of pneumonia in children by using a complex of non-invasive diagnostic procedures, as well as improving the effectiveness of treatment of patients with infectious and inflammatory lesions of the lung tissue, by means of studying the prognostic value of the complex of the research results obtained. It has been proved that a relatively milder course of the disease was observed in

patients with bacterial pneumonia, since 50,7% of cases of patients with community-acquired pneumonia, caused by the SARS-CoV-2 virus, and only 29,9% of children of the comparison group were initially placed in the anesthesiology and intensive care unit when admitting to the hospital, as they needed prosthetics of respiratory function, correction of water and electrolyte balance and/or support of hemodynamics with clinical and epidemiological risk: OR – 2,4, RR – 1,5, AR – 0,2. The results obtained give reason to believe that in children of clinical group I with severe community-acquired viral pneumonia who did not receive systemic glucocorticosteroids, there was a relative increase in the need for respiratory function protection by 90,0% (RRI = 0,9). In contrast, in children of clinical group II who had severe bacterial pneumonia and received intravenous glucocorticosteroid therapy, the risk of invasive mechanical ventilation necessity decreased 60,0% (RRR = 0,6). Thus, the conducted dissertation research expands knowledge concerning clinical and laboratory diagnostics of pneumonia etiology in children, determination of the infectious-inflammatory process activity of the lung parenchyma, and also deepens the prediction of the severe course of infectious respiratory pathology and makes it possible to optimize individualized therapeutic approach using a complex of non-invasive diagnostic procedures.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Колоскова ОК, Білоус ТМ, Гарас МН, Горбатюк ІБ, Іванова ЛА, Романчук ЛІ, Ткачук РВ. Доцільність противірусної терапії при застуді у дітей в епоху пандемії COVID-19. Клінічна та експериментальна патологія. 2021;20(1):44-52.
- Колоскова ОК, Білоус ТМ, Білик ГА, Ткачук РВ, Дікал МВ. Клінічні особливості перебігу та оцінка лікувальної тактики у хворих на бронхіт дітей. Eastern Ukrainian Medical Journal. 2021;9(2):157-65.
- Ткачук РВ, Білоус ТМ. Каріологічні зміни букальних епітеліоцитів у дітей на тлі гострої респіраторної патології, спричиненої SARS-COV-2. Клінічна та експериментальна патологія. 2023;22(4):28-32.
- Tkachuk RV. Management of protective lung ventilation in children with a critical course of acute respiratory distress syndrome caused by SARS-CoV-2 coronavirus infection. Ukrainian Scientific Medical Youth Journal. 2024;149(3);146-55.
- Романчук ЛІ, Колоскова ОК, Білоус ТМ, Ткачук РВ. Коронавірусна хвороба COVID-19: нові можливості діагностики. Клінічна та експериментальна патологія. 2022;21(1):58-62.
- Koloskova O, Bilous T, Ivanova L, Korotun O, Shchudrova T, Tkachuk R, et al. Clinical value of the inflammatory markers for predicting the severity of community-acquired pneumonia in children. Medical Science. 2020;24(106):3923-30.
- Ткачук РВ, Колоскова ОК, Гарас МН, Білоус ТМ, Антонійчук ВІ. Можливості верифікації позагоспітальної пневмонії в дітей за змінами багатопараметричної поляризаційно-фазової мікроскопії полікристалічних плівок легеневого експірату. Сучасна педіатрія. Україна. 2023;5:24-30.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U002358; 0122U002208

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоус Тетяна Михайлівна

2. Tetiana M. Bilous

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-9469-401X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пипа Лариса Володимирівна

2. Larysa V. Pypa

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.13

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-4448-5308

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Банадига Наталія Василівна

2. Nataliya V. Banadyga

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0001-7930-184X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буряк Олександр Григорович

2. Oleksandr Buriak

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-6621-7582

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марусик Уляна Іванівна

2. Uliana I. Marusyk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.10

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-4789-7367

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Власова Олена Василівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Власова Олена Василівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Репчук Юлія Василівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна